

Plakáty, trailery, bonusy

SPOILED AND MASHED UP

Podněty k diskuzi

- Jakých podob mohou nabývat divácké paratexty a jaké funkce podle Graye dokážou plnit?
- Jak se text staví ke spoilerům z hlediska textuality a divácké aktivity?
- Proč vztahuje Gray činnost vidderů ke konceptu blízkého čtení (close reading)?
- Jaké vztahy nastávají mezi diváckými paratexty a průmyslově vytvářenými paratexty z hlediska textuality i legislativy?
- Které divácké paratexty mohou dosáhnout prominence v mediálním prostoru a proč?

Spoiled and Mashed Up: Viewer-Created Paratexts

- divácké paratexty mohou a často se i stávají důležitým doplňkem k textu
 - tato paratextualita, kdykoliv dva a více lidí diskutují o filmu/TV programu – zahrnuje ale také kritiky a recenze, fan fikci, fan filmy a videa, fanouškovské písničky, fan art, spoilery fanouškovské stránky a spoustu dalších forem
- recenze v tisku psány relativními insidery, kteří mají předběžný přístup ke kopiím, a přesto jsou stále psány mimo/vně marketingového týmu studia a jeho bezprostřední sféry vlivu
 - mají zvláštní moc nastavovat počáteční rámce pro sledování (fungují jako anti-trailer) a ustavovat hodnotu (jako anti-bonusové materiály)
- divácké paratexty jako stopy individuálních nebo komunitních strategií čtení, jako nástroje pro lepší realizaci těchto strategií a jako rámce k použití pro ostatní
- fanouškovské paratexty mohou usnadnit rezistenci vůči významům nabízeným mediálními firmami skrze své vlastní texty a paratexty
 - mohou vyzývat průmyslem upřednostňované významy předložením vlastních halternativních čtení a interpretačních strategií
 - fanouškovské diskuze samotné se mohou stát silným paratextem

Spoiled and Mashed Up: Viewer-Created Paratexts

- Jenkins: fanoušci přestávají být jednoduše publikem populárních textů, místo toho se stávají aktivními účastníky v konstrukci a cirkulaci textuálního významu a aktivně bojují s a proti významům vynucovaných na nich jimi vypůjčovanými materiály
- signifikantní porce hodnoty textu vychází z toho, jak je užíván
- fanouškovské komunity destilují verzi nebo verze textu – „fantext“ – který zahrnuje fanouškovská doplnění do světa
 - každé přidání mění celistvost interpretací
 - fanouškovská chápání zdroje jsou vždy už filtrovaná skrze interpretace a charakterizace existující ve fantextech
 - > vytváří společné interpretace, v nichž velký počet potenciálních významů, směrů a výstupů spolubydlí
- fanouškovské paratexty jako struktury, které mění zeměpisnou povahu – fanouškovská aktivita mění účel nebo odolává teritoriu
- fan fikce může přeměnit účel postav
 - zapojují strategie, které reformují vlastnictví textu, jeho postav a významů
 - může být mocným in medias res paratextem uchopujícím příběh nebo text v běhu a nasměrovat jeho stezku jinam nebo nutícím text větvit se ven mnoha směry

Spoiled and Mashed Up: Viewer-Created Paratexts

- z povahy své popularity jakýkoliv populární text musí mít populární význam, který na oplátku znamená, že divácky vytvořené paratexty budou obklopotvat text
 - mohou odrážet průmyslové paratexty, ale mohou také volat po jemných změnách v interpretaci, oceňovat různé prvky textu odlišně od průmyslově tvořených paratextů a otevírající nové cesty porozumění
 - tak jako přímé subversivní/podvratné čtení filmu/TV programu destabilizuje show jako centrum významu, tak i doplňkové paratexty mohou testovat nadřazenost show

spoilery

- fanoušci rozvíjí „kolektivní inteligenci“ a užívají si společné vztahy komunity, v níž cirkulují spoilery
- u *Ztracených* každý znak mířil k těmto fanouškům užívajícím spoilery jako způsob, jak se dostat *do* textu
- spoilery jako paratexty vyjednávající konkrétní způsoby čtení textu, ne nezbytně rezistentní, ale stále méně než normativní
- spoilery umožnily některým divákům prožít program jinými způsoby a čtení spoilerů také poskytlo jasně jiné apely k textu a narativní konsumpci obecně
- zaujetí/předsudky vůči spoilerům
Carrolová – profesori literatury spoilují texty ve třídách bez znepokojení, že by zničili text, protože text je o něčem víc než jen překvapeních a zvratech v zápletkce

Spoiled and Mashed Up: Viewer-Created Paratexts

- diváci si užívají napětí navzdory spoilerům, případně je spoilery naladily na jiná potěšení v textu -> performance, dialogy, produkční hodnoty apod.
 - umožňují i větší emocionální napojení na postavy
 - mohou se soustředit na jiné věci bez rozptylování překvapením
 - spoilery odhalují *co*, ale ne *jak*, a tím se vyhýbají risku „zničení“ zápletky, zatímco zvyšují očekávání
 - v jistém chápání spoilery můžou zlepšovat zážitek z textu
- spoilery užívané při řešení záhadné skládačky, než při následování zápletky lineárně
- *Ztraceni* vyzývali své textuální hranice a aktivně zvali fanoušky k hledání vodítek mimo samotný program
- spoilery zintenzivňují aspekt řešení záhady
- pro většinu fanoušků spoilerů jen vzácně uzavírají význam textu – naopak přispívají k záhadám
- členové publika používají spoilery k otevření textu způsoby, které jsou smysluplné pro ně – paratexty řídí text a umožňují fanouškům z něj udělat to, co oni chtějí
- umožňují rovněž divákům převzít kontrolu nad svými emocemi
 - můžou fungovat jako trailery nebo previews, zaplňovat mezery textualitou; stávají se vnitřní součástí textu zažívanou čtenářem spoilerů a stávají se neoddělitelnou částí textu

Spoiled and Mashed Up: Viewer-Created Paratexts

vids

- paratexty můžou přitáhnout naši pozornost ke specifickým postavám a vztahům, „zvýraznit“ jejich cestu příběhem, a tím pádem přitáhnout naši pozornost k jejich zvláštnostem
- sestříhaná videa se záběry programu a pečlivě vybranou hudbou a jejími slovy nabízí interpretaci a/nebo rozšíření programu
- můžou nabízet signifikantní půdu pro nová čtení, nebo alespoň nuancovanější čtení postav
- videa mají něco zajímavého, podstatného a/nebo odhalující o show
-> schopnost videa odemknout a dát smysl částem textu a zároveň být zábavnější a působivě poutavější než jiná blízká čtení (close readings)
- viddeři se nesnaží opakovat, ale dát nový smysl postavě nebo postavám
- fan fikce jako komunitní divadlo ve světě mass médií, inscenace a čtení textu
- paratext mohou ohočit texty pro specifické komunity (jako komunitní divadlo) a nabízí výhled pro tyto komunity budovat intimnější vztah k tomu, co se jinak může zdát jako „masový“ text

Spoiled and Mashed Up: Viewer-Created Paratexts

- divácké paratexty přinášejí rozdílné vztahy k asociovanému filmu/TV programu a všechny drží k rekalibraci interpretační trajektorie textu jako výsledek
- nejsou ale nezbytně rovně přítomné a silné jako ty vytvořené průmyslem
- nadnárodní korporace mají významnou výhodu v přikrytí mediálního prostředí svými obrazy a uděláním takového prostředí nehostinným pro ostatní obrazy
 - mediální firmy i vytváří hlídaná hřiště pro fanoušky -> stránky, které zvou k různým formám paratextuální kreativity a uživatelského obsahu, přesto často vnucují sadu pravidel a omezení a/nebo nárokují práva nad materiálem
- moc vytvořit paratext je silou přispět k, rozšířit/posílit a personalizovat/přizpůsobit textuální svět
 - > časté akty filtrování fanouškovských výtvorů usilují:
 - přímo odmítnout právo fanoušků přispívat
 - kooptovat a profitovat z fanouškovských paratextů
 - omezit rozsah možných významů, které fanoušci připojují k textu

Spoiled and Mashed Up: Viewer-Created Paratexts

- firmy mohou znovu zdůraznit své vlastní preferované významy privilegováním určitých fanouškovských produktů, které jim vyhovují
- divácké paratexty jsou zdroje, s nimiž skrze tvorbu, konsumpci nebo obojí mohou diváci přidávat svůj hlas, zájmy a starosti k textuálnímu světu
 - odebírají částečně vlastnictví mimo původní tvůrce -> reakce HW na určité typy paratextů
 - > snaha o udržení výsad a práv vlastnictví
- i v publiku jsou privilegovaní diváci a jejich tvorba
 - prominentní pozice kritiků – nastavují parametry sledování, navrhují, jak se máme na show dívat (pokud vůbec), co vyhlížet a jak tomu dát smysl
- recenze mohou např. zkoušet pohnout s žánrovými příspěvky show
- privilegované paratexty mohou vytvářet nebo jinak revidovat průmyslové paratexty a hype
- kritici hrají často klíčovou roli v mediování postavení TV programů v hierarchii vkusu a hodnoty